

ADOLAT

IJTIMOIIY-SIYOSIIY GAZETA

2022-YIL 11-FEVRAL, JUMA

№ 6 (1374)

Муносабат

УСТОЗ ОТАМИЗДЕК УЛУҒ ЭМАСМИ?!

Шу кунларда ижтимоий тармоқларда кенг тарқалаётган Андижон вилояти Марҳамат тумани 72-ИДУМ ўқитувчиларининг “узр сўраш маросими” халқимиз томонидан ҳаммиша улугланган, фарзандларини саводли қилиш баробарида одоби, намунали хулқи борасида ота-оналаридан кам қайгурмайдиغان, юксак зиёли рутбасида кадрлаб келинган ўқитувчиларга нисбатан кечириб бўлмас жиноят сифатида қабул қилинмоқда. Узрбузлик маросими вақтида ота-оналар бунга эътироз билдириб, ўқитувчилардан кечирим сўраган, аммо туман ҳокимлиги ташаббуси билан ўтказилган тадбир шу руҳда давом эттирилган.

Бу қандай бедодлик? Шаҳар бедарвозами? Давлатимиз раҳбари ўқитувчиларнинг нуфузини янада ошириш, таълим сифатини тубдан ислоҳ этиш масаласига давлат сиёсатининг энг муҳим бўғинларидан бири сифатида қараб, “нажот таълимда, нажот илмда” дея ҳаммани таълим-тарбия масаласига бирдек жиддий ёндашишга чорлаб турган бир вақтда, айрим “ўзбилармон”лар томонидан амалга оширилаётган бундай номаъқулчиликлар қайси қуюшқонга тўғри келади?

“Устозларнинг меҳнатлари инobatга олинмади, уларни руҳан синдиришди. Ёш устозлар очиқ-ошқора ўқитувчилик касбини танлаганидан минг афсусдаман, дейишмоқда. Анча йил ишлаб, тажриба орттирган устозларнинг ҳам боши эгилди. Мактабни ташлай деса бошқа хунари йўқ. Бу ёқда бола ўқитиш, уйлаш-жойлаш ташвиши”, дейди узрхолик тадбирида иштирок этган устозлардан бири.

Шу ўринда яна бир ўринли савол туғилади. Марҳамат тумани мутасадди раҳбарлари чиндан ҳам туманда таълим сифатини ошириш йўлида астойдил иш бошлашган экан, нега бундай “хайрли” истакларини “хайриси” хатти-ҳаракатлар билан бошлашди? “Узр сўраш” марафонига старт беришдан олдин “сифатли таълим талабгорлари” туман мактабларидаги шарт-шароитлар билан яқиндан танишиб чиққан эдиларми? Дарс ўтишга лаёқатсиз деб топилган ўқитувчилар билан ишлаб, сарагини саракка, пучагини пучакка ажратишганми? Олий таълим масканларига ўқишга қариш даражасининг пастлиги фақатгина ўқитувчининг гарданидаги масала эмас. Ваҳоланки, сифатли таълим, сифатли шарт-шароит, соғлом муҳит, мавжуд муаммо ва камчиликларни биргаликда, ҳамжиҳатликда бартараф этишни тақозо этади.

ЎҚИТУВЧИ ҚАДРИ

ИТАЛИЯДА

Учта касб эгалари тирбанд йўлда қолмаслиги керак:

Тез ёрдам, ўт ўчирувчилар ҳамда ўқитувчилар.

ФРАНЦИЯДА

Бойлар ўз яшаш жойлари билан мақтаниш учун ўқитувчилар билан бир ҳудудда яшашга интиладилар.

ШВЕЦИЯДА

“Биринчи фарзандим шифокор, аммо иккинчи фарзандим ундан яхшироқ касб эгаллашни истайди, яъни ўқитувчи бўлмоқчи”.

АНГЛИЯДА

Бу бола даҳо, у ўқитувчидек фикрлайди...

GERMANYADA

Меркель маош камлигидан норозилик билдираётган шифокорларга мурожаат қилганди:

– Сизнинг маошингиз сизни ўқитган ўқитувчиларнинг иш ҳақидан юқори бўлишини кутмаслигингиз керак.

ЯПОНИЯДА

Соясини топтамаслик учун ўқитувчидан етти қадам ортда юр!

Алишер Навоий таваллудининг 581 йиллиги

“Адолат” да назм ва

наво

«Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати биносида буюк шоир, давлат ва жамоат арбоби Алишер Навоий таваллудининг 581 йиллиги муносабати билан «Илмлилик саодат – илм-сизлик жаҳолат», деб номланган онлайн тарздаги конференция ўтказилди.

Илми ким воситайи жоҳ этар,
Ўзинию халқни гумроҳ этар.

Эл қочса бировдин, эл ямони бил они,
Аҳволида идбор нишони бил они.
Феъл ичра улус балойи эжони бил они,
Олам элининг ямон-ямони бил они.

Камол эт касбким, олам уйидин
Санго фарз ўлмагай гамнок чиқмоқ,
Жаҳондин нотамом ўтмак биайни,
Эрур ҳаммомдин попок чиқмоқ.

Оналар оёғи остидадур
Равзайи жаннату жинон боғи.
Равза боғи висолин истар эсанг,
Бўл онанинг оёгин тупроғи.

Ғурбатда гариб шодмон бўлмас эмиш,
Эл анга шафику меҳрибон бўлмас эмиш.
Олтун қафас ичра гар қизил гул бутса,
Булбулга тикондек ошён бўлмас эмиш.

АЛИШЕР НАВОИЙ “ҒАЗАЛИЁТ ДЕВОНИ”НИНГ

ФАКСИМИЛЕ НАШРИ

ДЕПУТАТЛАР

МУАММОЛАРНИ
ҲАЛ ҚИЛИШМОҚДА

ЎНТА МУҲИМ
ТАШАББУС:

ЎЗБЕКИСТОН ВА ХИТОЙ
ЎРТАСИДАГИ ҲАМКОРЛИК
МУНОСАБАТЛАРИНИНГ
ЯНГИ ДАВРИ

«НУР ИЧРА ЗУЛМАТ»

ГАЗЕТХОНЛАР
МУҲОКАМАСИДА!

Дунё нигоҳидаги
ДИЛБАР ШАХС

Юзма-юз мулоқотлар

ДЕПУТАТЛАР МУАММОЛАРНИ ҲАЛ ҚИЛИШМОҚДА

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты, “Адолат” СДП фракцияси аъзоси Махфурат Хушвақтова тиббиёт ходимлари касбий малакасини ривожлантириш маркази Қарши филиалида бўлди. Депутат ўқув марказининг фаолияти, ўқув жараёни, шаклланиш даражаси ва шарт-шароитлар билан танишди. Партиядошимизнинг сазой-ҳаракати билан филиалдаги айрим камчиликлар мутасаддилар иштирокида бартараф этилди.

Шунингдек, Махфурат Хушвақтова фуқароларга тиббий хизмат кўрсатишининг бугунги аҳволини яқиндан ўрганиш мақсадида Қашқадарё вилоят кўп тармоқли тиббиёт марказига ҳам ташриф буюрди. Тиббиёт марказидаги МРТ бўлими, янгидан ташкил қилинган телемедицина фаолияти ва гемодиализ бўлимида шифо топаётган беморлар билан мулоқот қилди.

– Мен уч йилдан буён гемодиализда даволанаман, – деди Деҳқонобод туманидан келиб муолажа олаётган фуқаро Йўлдош Алибоев. – Тиббиёт ходимлари яхши қарашаяпти. Шарт-шароитлар ҳам намунали. Битта муаммомиз бор. У ҳам бўлса, барча туманларда гемодиализ бўлимини ташкил этиш керак. Мана, масалан, мен қарийб юз километрдан ортироқ йўл босиб, ҳар уч кунда бу ерга келиб кетаман. Агар туманларда ҳам гемодиализ бўлими ташкил этилса, ортиқча оворагарчиликлар юзага келмасди.

Беморлар билан юзма-юз мулоқотларда кўпчилик шу муаммони ҳал этишда Махфурат Хушвақтовадан амалий ёрдам сўрашди. Депутат фуқароларни қийнаб келаётган бу каби масалаларни бартараф этишга киришди.

Нодир ИСОМОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты ёрдамчиси

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Мавлудахон Адҳамжоновна ўз сайлов ҳудудидаги мактабгача таълим муассасалари фаолияти билан танишди. Андижон тумани “Саноат” МФЙ ҳудудидаги 30-МТМда бўлган депутат дастлаб кичкинтойлар иштирокидаги “Биз эртанги кун эгаларимиз” дея номланган тадбирда иштирок этди.

Депутат ўз ўрнида муассасада тарбияланувчилар учун яратилган шароитлар, таълим жараёни билан қизиқди.

– МТМ жамоаси томонидан амалга оширилган ишлар ўрганишга арзийди, – деди депутат. – Болажонлар бугунги кун талаби даражасида тарбияланмоқда. Биргина муаммо – муассасадаги ички йўлакларни асфальтлаш зарур. Муассаса ходимлари шу масалада мурожаат билан чиқишди. Тегишли ташкилотларни жалб этган ҳолда бу масалага ечим толамиз.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларни қўллаб-қувватлаш савобли иш. “Адолат” СДПнинг “Саховат йўлида бирлашайлик!” лойиҳаси “адолатчилар”ни бу йўлда хайрли ишларга бошламоқда. Мавлудахон Адҳамжоновна ва “Адолат” СДП фаоллари айна шу мақсад йўлида Андижон туманидаги МФЙларда ҳам бўлишди.

“Бахт” МФЙда яшовчи Наргиза Сотволдиева 1990 йилда туғилган. У ижтимоий кўмакка муҳтожлиги сабаб “Аёллар дафтари”га киритилган. Халқ вакили хонадонига кириб борганида унинг кўзлари ёшланди. Давлатимиз томонидан қаратилаётган эътибор ва кўрсатилаётган ғамхўрликлар учун депутатга раҳмат айтди.

“Бешбўйноқ” МФЙда яшовчи Дилбарой Жабборованинг 2 нафар вояга етмаган фарзанди бор, у ўзгалар кўмагига муҳтож. Депутат унга ёлғиз эмаслиги, инсон қадрини ўзбекистонда ҳар нарсадан остиқ-овқат маҳсулотлари учун миннатдорлик билдирган Д. Жабборова шундай юрда саховатли инсонлар билан яшашнинг ўзи бахт эканлигини эътироф этди.

Мавлудахон Адҳамжоновна ўз сайловчиларининг бандлигини таъминлашга ҳам алоҳида эътибор қаратмоқда. Худудлардаги учрашувлардаги мурожаатларнинг ақсарияти шу масалада экани беҳиж эмас.

Андижон тумани “Бахт” маҳалласида яшовчи фуқаро Авазбек Турғунов ҳам ишсизликдан қийналаётган. Айна шу масалада депутатга мурожаат қилди. Натияжада паррандачилик фаолиятини йўлга қўйиши учун унга кредит ажратилган бўлди.

Андижон вилоят кенгаши матбуот хизмати

Сайловчиларни қийнаётган муаммоларнинг ечимини топиш халқ вакиллари зиммасидаги вазифа. Шундай бўлса-да савол туғилади: бу масалага жойлардаги масъул ташкилотларнинг раҳбарлари қандай қарамоқда? Кичик бир муаммони ҳал этиш учун ҳам депутат аралашуви шартмикан?

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Олтойин Маъмированинг Жалақудук туманида яшовчи фуқаролар билан учрашувида кўтарилган айрим масалалардан айна шу саволлар келиб чиқади. Тўғри, депутат сайловчиларни эшитишга, уларнинг муаммолари билан ишлашга доим тайёр. Бироқ қўйилган масалаларнинг ақсариятини жойида ҳал қилиш мумкин.

Айтилик, “Қўштерак” МФЙда яшовчи фуқаро Ёдгорой Мамажоновна тадбиркорлик билан шуғулланади. Фаолиятини кенгайтириш учун кредит зарур. Бир йилдирки, уни шу муаммо қийнайди. “Кутлуг” МФЙда яшовчи 2006 йилда туғилган фуқаро Фазлидин Қўзиёев ривожланишдан орқада қолган, даволатиш учун оиласида имконият йўқ.

О.Маъмирова ҳар икки муаммони ўз назоратига олиб, ечимини топишга киришди.

Зумрадой СОЛИЕВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты ёрдамчиси

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Нодира Жанибекова «Депутатнинг бир кунин» лойиҳаси доирасида аҳоли муаммолари ва тақлифларини ўрганиш мақсадида Янгиер шаҳридаги сайловчилар билан учрашди.

Учрашув доирасида депутат Янгиер шаҳар ҳоқими Илёр Хўжаев билан ҳокимлик томонидан шаҳарда олиб борилаётган бунёдкорлик ишлари, шунингдек, сектор раҳбарлари томонидан худудларда ўрганилаётган муаммоли вазиятларни муҳокама қилишди.

Қизгин мунозаралар асосида ўтган мазкур учрашувида, халқ давлат идораларига эмас, балки давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши кераклиги яна бир бор ўқитиб ўтилди.

Янги Ўзбекистоннинг 2022–2026 йилларга мўлжалланган Тараққиёт стратегиясида белгиланган мақсад ва вазифалар ижросида «Инсон қадрини учун» тамойили асосида амалга оширилиши белгиланган аҳоли мурожаатлари ҳоким ёрдамчилари ва Ёшлар ишлари агентлиги вакили, шаҳар депутатлари, МФЙ раислари, сектор раҳбарлари томонидан маҳаллаларда тизимли ҳал қилинаётганлигини шаҳар ҳоқими алоҳида эътироф этиб ўтди.

Сирдарё вилоят кенгаши матбуот хизмати

Маҳаллий кенгашларда

ЁШЛАР САНОАТ ЗОНАСИ ЭЛЕКТР ТАРМОҒИГА УЛАНАДИ

Фарғона вилоят ҳоқими Хайрулла Бозоров 5 февраль кунини Сўх туманига қилган ташрифи чоғида Қайроқ сув станциясининг тоғ чўққисидagi сув хавзасини кўздан кечирди. Ишларни сифатли бажариш ва белгиланган муддатда фойдаланишга топшириш бўйича масъулларга топшириқ берди.

Худуддаги ҳолат билан танишиш чоғида вилоят раҳбарига халқ депутатлари туман Кенгаши депутати Субҳонали Нишонов маҳаллалардаги ёшлар саноат зонасида электр билан боғлиқ масала ҳал этилмагани сабаб қурилиш ишлари орта сурилаётганлигини билдириб, мурожаат қилди.

Ушбу масалани зудлик билан бартараф этиш бўйича вилоят раҳбари электр соҳасининг вилоятдаги масъулларига топшириқ берди ҳамда муаммони бартараф этиш учун вилоят маҳаллий бюджетидан 242 миллион сўм маблағ ажратилган бўлди.

Фарғона вилоят кенгаши матбуот хизмати

ТОМЛАР БУТЛАНДИ

Партиянинг Урганч шаҳар кенгаши раиси, депутат Рустам Болтаев ҳамда партия вилоят кенгаши депутатлар билан ишлаш бўйича ижрочи котиби Жамолбек Абдуллаев шаҳардаги “Олимпия” маҳалласида яшовчи фуқароларнинг яшаш шароитлари билан танишиш ва ўрганиш ишлари олиб боришди.

Маҳаллада жойлашган кўп қаватли уйларнинг том қисмининг таъмирталаб ҳолатга келиб қолгани боис чакка ўтаётгани тўғрисида мурожаат бўлди. Мазкур масала юзасидан маҳалла ширкатига бир неча бор қилинган мурожаатлар жавобсиз қолгани айтилди.

Депутат Рустам Болтаев муаммонинг ечимини топишга киришди. Ширкат раиси билан гаплашганидан сўнг, уни бартараф этиш чоралари бошлаб юборилди. Эндиликда маҳалла аҳолиси чакки ўтишидан азият чекмайдиган бўлди.

Шунингдек, мулоқотлар жараёнида бандлик, тиббиёт ва бошқа масалалардаги камчиликларни ҳам депутат эътиборга олди.

Замира АБДУЛЛАЕВА,
Хоразм вилоят кенгаши матбуот котиби

“ҚОРАХОН”ГА СУВ КЕЛАДИ

Худудларда ҳақиқий аҳолини ўрганиш, очик мулоқотлар ўтказиш орқали аҳолини ўйлантираётган муаммоларни аниқлаш ва ҳал этиш чоралари кўрилатгани фуқароларнинг турмуш шароити яхшиланиб бораётгани ҳам ўз аксини топмоқда. Хусусан, халқ депутатлари Денов туман Кенгаши депутатлари сазой-ҳаракати билан тумандаги “Қорахон” маҳалласи аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлаш яхшиланаётганлиги ана шундай хайрли ишлардан бири бўляпти.

Аҳоли билан учрашувлардан бирида фуқаролар билдирган мазкур масала юзасидан туман депутатлик гуруҳи аъзоси Чори Муродов ташаббуси билан маҳалладаги мавжуд сув иншоотларини қайта таъмирлаш ва реконструкция қилишга доир лойиҳа ишлари якунланиб, аҳолига тоза ичимлик суви келтириш муаммоси ҳал этиляпти.

Айтиш жоизки, айна пайтда депутат ташаббуси билан маҳалладаги сув кудуғини таъмирлаш ва сув насоси ўрнатиш, мавжуд сув минорасини таъмирлаш ва бир неча километр масофадаги ярқисиз ҳолга келиб қолган сув қувурларини алмаштириш ишлари бажарилди. Бу ишларни амалга ошириш учун туман ҳокимлиги ҳомийлиги остида маблағ ажратилди. Молиялаштирилган маблағ ҳисобидан сув насоси ва унга тегишли электрокабеллар, сув қувурлари харид қилинди, тумандаги “Сувоқова” унитар корхонаси томонидан қурилиш-монтаж ва таъмирлаш ишлари олиб борилди. Натияжада “Қорахон” маҳалласининг 100 дан ортиқ хонадон ичи ичимлик суви билан таъминланадиган бўлди.

– Қарийб 20 йилдан буён маҳалламизда ичимлик суви муаммоси ечим топмай келаётган эди, – деди “Қорахон” маҳалла фуқаролар йиғинида яшовчи, меҳнат фахрийси Абдуллажон Абдулхайиров. – Шу пайтгача маҳалламиздаги бешта кўчадан атиги биттаси ичимлик суви билан таъминланган бўлиб, қолган 4 та кўчада яшовчи аҳоли суви узоқ масофадан ташиб келишларига тўғри келган. Шўрки, қолган кўчаларга ҳам ичимлик суви келтирилиши кутиляпти. Ҳозирда ҳар бир хонадонга сув жўмақлари ўрнатилмоқда. Бундан маҳалладошларимиз хурсанд.

Денов туман депутатлик гуруҳи режасига кўра жорий йил охирига қадар тумандаги ўндан ортиқ маҳаллага янги сув тармоғи тортилиши, қатор сув қудуқларини таъмирлаш ва янгиларини ўрнатиш мақсад қилинган.

Гулшод ТУРСОАТОВА,
Сурхондарё вилоят кенгаши матбуот котиби

МУЛОҲАЗА

Ҳаётимизни маънавият, маърифат ва маданият деган бир-бирига чамбарчас боғлиқ бўлган олий кадриятларсиз тасаввур қилиш қийин. Булар розолат, қабоҳат ва ҳалокатга қарши калқон бўла оладиган тараққиётимиз мезонидир. Бусиз ҳар қандай жамият таназзулга учраши турган гап.

ОЛИЙ
КАДРИЯТЛАР

ТАРАҚҚИЁТИМИЗ МЕЗОНИ

Олам яралгандан бери инсоният ўз маънавияти орқали оламни англашга интилган, англаш учун эса маърифатга сунган ва ҳар қандай орқали юксак маданиятга эришган. «Дунёдаги ҳар қандай халқнинг айтаётган кўшигини эшитиб, бу халқни қандай идора этиш мумкинлигини айтиб бераман!», деган эди бир пайтлар хитой файласуфи Конфуций.

Ўтган асрдаёқ Европага ўз баҳосини бериб: «Ёшлик чоғимда мен маданият бешиги бўлиш Европа пешонасига ёзилган, деб астойдил ишониб юрардим. Лекин бугун ҳаёт билан видолашаётган кунларимда бу ишончим йўқолди...» деган эди. Шарқнинг бой тарихи ва ўзига хос тарбия услуби бор. Қадимий анъаналарини кўз қорачуғидай асраб келаётган Япония ва Жанубий Корея ривожланишининг юқори босқичига эришганлиги ҳаммага аён. Амалда биз ҳам тарбиянинг шарқона услубидан фойдалансак, улардан-да юксакроқ марраларга эришамиз.

Бугунги ёшларимиз қандай кўшиқларни куйлашати ва қулоқ тутатган ганимларимиз қандай орқали юксак маданиятга эришганлиги ҳаммага аён. Амалда биз ҳам тарбиянинг шарқона услубидан фойдалансак, улардан-да юксакроқ марраларга эришамиз.

Мамлакат Президенти ташаббуси билан жорий этилган ижодий-маданий масалалар бўйича тарғиботчилар мактабларда ёшларни ижодкорликка ундовчи ва давлат сиёсатини халққа етказадиган куч сифатида фаолият бошлаганига кўп бўлгани йўқ. Лекин натижалар ҳозирдан сезилмоқда. Менимча, тарғиботчи Маънавият ва маърифат марказлари орқали моддий таъминланадиган сиёсий куч сифатида барча давлат муассасалари, айниқса, хусусий тармоқларни ҳам қамраб оладиган умумдавлат даражасидаги армияга айланиши зарур. Чунки хусусий тармоқлар кейинги пайтларда сиёсий-ижтимоий, маданий-маърифий ҳаётдан мутоқад четда қолмоқда. Уларни руҳлантирадиган, сиёсий-ҳуқуқий онгини оширадиган, маънавий-маърифий дунёқарашини шакллантирадиган тадбирларга жалб этиш керак. Бундан ташқари маънавий-маърифий ва маданий тадбирлардан узилиб қолган маҳаллалар аҳли билан яқиндан алоқа боғлаб, уларни ижтимоий фаол ҳаётга жалб этиш керак. Яқинда қишлоқ оқсоқолларидан бири менга: «Қани энди, маданият саройимиз тезроқ таъмирдан чиқса-ю олим уламолар, шоиру ёзувчилар, хонанда-ю актёрлар билан учрашиб, кўнглимизни ёзиб, маънавий озуқа олсак!» деб қолди. Мен у кишига қарата: «Аббатта, ўша кун келади!» деб ишонтирдим.

Эркинлик ижодкорликка, яратувчанликка, тадбиркорликка ярашади. Эркинлик умумманфаат йўлида айтадиган ҳақ сўзга ярашади. Чин маънаводаги маънавиятга, маърифатга ва маданиятга қарши турган кучлар бизнинг шиддат билан салбий томонга ўзгартириб бораётганимиздан хурсанд. Қадрият аталмиш тушунчани издан чиқариш билан улар инсониятни таназзулга томон етаклайдилар ва охир-оқибат жирканч мақсадларига эришадилар.

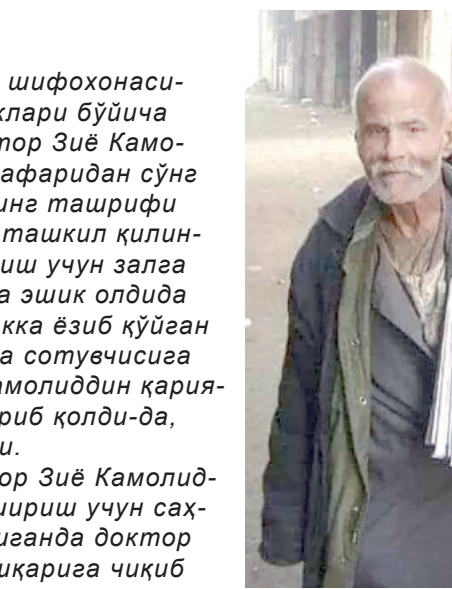
Мени ўйга толдирадиган яна бир жиҳат инсон феълининг ўзгариши. Кунни-кеча мум тишлаб, арзи-ҳолини кимга айтишни билмай турган баъзи зотлар эркинлик берилиши, кўксига ҳурлик шабадаси тегиши биланок, оғзига келган гапни гапириб, кўнгли тусгани ишни қила бошлади. Миллий руҳдан йироқ бўлган бундай

Сиёсат бозорига инсониятни залолатга бошловчи «маънавият», хурофотга етакловчи «маърифат», таназзулга елтувчи «маданият» текинга тарқатилади, уларнинг тарқалишига ҳисса қўшганлар эса рағбат олади. Бугунги кунда биз билан ёнма-ён яшаб, бир ҳаводан нафас олиб, бир ариқдан сув ичиб, бир майини бўлишиб турган ҳамюртларимиз, миллатдошларимиз орасида: «Маънавият нимага керак? Нима учун унга давлат хазинасидан маблағ сарфланади?» деб турган фарбнарастлар ҳам, афсуски, бор. Худди шуниндек, маънавият, маърифат ва маданиятимишни инкор этиб, бизга ёт бўлган услублар билан оммони ортидан эргаштирадиган кучлар етарли.

Ҳинд адаби Робиндранат Тагор

Ибрат

У С Т О З
Лондон қироллик шифохонасининг юрак касалликлари бўйича маслаҳатчиси доктор Зиё Камолддин 15 йиллик сафаридан сўнгра Ироққа қайтди. Унинг ташрифи муносабати билан ташкил қилинган кечада қатнашиш учун залга кирмоқчи бўлганда эшик олдида газеталарини йўлакка ёзиб қўйган катта ёшли газета сотувчисига кўзи тушди. Зиё Камолддин қарияга қараб бир он туриб қолди-да, сўнгра ичкарига кирди.
Анжуманда доктор Зиё Камолддинга медаль топшириш учун саҳнага таклиф қилишганда доктор ўрнидан туриб ташқарига чиқиб кетди. У газета сотувчи қарияни қўлидан тутиб, ичкарига чорлади. Ҳамма ҳайрон эди. Қария докторга:
– Қўлимни қўйиб юбор, болам, нега мени ичкарига тортаясан?! – деди.
Доктор:
– Илтимос, мен билан юрине! – дея сотувчини ичкарига чорлади.

тақиб қўйди ва ўтирганларга деди:
– Аллоҳга қасамки, булар эҳтиромга лойиқ инсонлар. Биз уларни эътиборсиз қолдириб орқада қолдик, таназзулга юз тутдик. Уларнинг ҳақини зов қилдик, ҳурматини жойига қўймадик. Уларни муносиб тақдирламадик. Бу киши бизга Бағдодда бошлангич босқичда араб тилидан дарс берган устозим Халил Али бўладилар!

Қария докторга қаршилик қилмасдан ичкарига кирди. Докторнинг йиғлаётганини кўрган қария ажабланиб сўради:
– Ўғлим, сенга нима бўлди? Нега йиғлаясан?
Доктор индамасдан қарияни саҳнага олиб чиқди. Ҳамма ҳайрон эди. Шунда доктор қарияни қучоқлади ва сўради:
– Устоз Халил! Мени танимадингизми?
– Йўқ, танимадим, болам.
– Мен шоғирдиниз Зиё Камолддинман. Менга бошлангич таълимни сиз бергансиз. Сизнинг шижоатлантиришингиз сабабидан мен шу даражага эришдим.
Устоз шоғирдини таниб, уни қучоқлади. Зиё Камолддин ўзига аталган медални олиб устоз Халилнинг кўксига

Акс-садо

«НУР ИЧРА
ЗУЛМАТ»

ГАЗЕТХОНЛАР
МУҲОКАМАСИДА!

Ха, минг афсуски, бугун китобга муносабат яхши эмас. Токи ҳокимликларда Жамшид каби ходимлар бўлиб, улар кунига 21 марталаб тадбир ўтказар экан, ахвол ўнгланишига шубҳа бор. Китобни муаллифдан (хатто, совға тарқасида) қабул қилишни хохламаслик, кейин эса олганда ҳам бир четга улоқтириш... мана, сизга зулмат-зимистон! Демак, ҳокимлик ходимларининг ўзлари қоронғилик қаърида! Бошқалардан нимани кутиш мумкин? Китоб узатишдан қўлини қайтариш, бу – мутолаани хохламаслик. Улар вақти йўқлигини рўқач қилиб, ўқимаса, тадбирбозлик билан шугулланаверса, эртанинг ёшларининг келажаги нима бўлади? Ҳозир катталар ўқимаяпти-ю, ёшлар китоб оларини қўлига?

Телевидение орқали бериладиган китобхонлик танловларини кузатиб бораман. Китоб ўқитилганлар бор, аммо улар бармоқ билан санарли. Айримлар эса кўзбўямачилик қилади, муайян китоб ҳақида берилган саволга гапни айлантириб жавоб беради, билмайман, демайди, ўқигани ҳам аннотация ва тезислардан иборат, холос.
Тўрт-беш йил олдин китоб дўконлари бирмунча кўпайиб қолган эди, бироқ Ҳаким Сатторийнинг мақоласини ўқиб, бутун бошли туманда битта китоб дўкони йўқлигидан ёқамни ушладим. Бу қандай бедодлик?
Муаллиф тўғри бонг уряпти: кўзимизни очайлик, китоб ўқийлик, мутолаа орқали зулматдан чиқайлик, азизлар! Акс ҳолда бу бизга, сизга, барчамизга қимматга тушади.

Анвар НАМОЗОВ,

Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, ношир

Саҳифаларида маънавиятга доир, умуман, бугунги кун учун долзарб мавзуларда мақолалар бериб бораётган, муштарийларнинг сеvimли газетаси «Адолат»да эълон қилинган «Нур ичра зулмат» мақоласини қизиқиш билан ўқиб чиқдим. Аввало, мақоланинг сарлавҳаси диққатимни тортди. Одатда, зулматни парчалаб, ёруғликка йўл очган нур хар доим улуглаб келинади, энди эса ҳамма ёқ нурафшон: иқтисодий ислохотлар авжида, баянд-баянд бинолар қурилаяпти, аммо бир пайтлар ҳамма ёққа нур таратган маскан бугун зулмат қўйнида! Яъни кутубхоналарнинг чироғи ўчган, китобхонлик урфдан чиққан. Бунақада бизни нималар кутаяпти?

Мақолани ўқиб бўлгач, қаттиқ изтироб ичда қолдим. Унда ҳеч нарса бўрттирилмасан, нима бўлса, шу ёзилган. Ҳақиқатан, эндиликда китоб ҳақида гапириш қолоқлик (ёуё компьютеру телефони тушунмайдиган), китоб кўтариб юриш эса аҳмоқликдек туюлиб қолди (бундай ҳолат, афсуски, фақат бизда эмас, бутун дунёда кузатилаяпти). Майли, ҳар бир давлатнинг ўз тараққиёт йўли бордир, аммо дунёга таълим берган боболарнинг бузғун авлоди китоб ўқимаслиги кечириб бўлмайдиган ҳолдир.

Бундай ҳолатнинг юзага келишига кўплаб сабаблар бор. Аввало, китоб, китобхонлик етарлича тарғиб қилинмаяпти. Бир пайтлар хондоннинг бегази – китоб терилган жавонлар бўларди. Бугун эса ялтироқ чинчилар тахланган кутубхона кўз уйнайди. Ахир ҳар бир оила ўзида кичик кутубхона ташкил қилиб қўйса, ким уришадир? Ёки дагиллама тўйхоналарнинг кириш айвонида махсус китоб жавонлари қўйилиб, уларда миллий қомусимиздан тортиб, энг нодир асарлар териб қўйилса, ҳеч кимнинг асакаси кетмайди.

Мен емакхонларда, тўйхоналарда, бошқа жамоат жойларида китоб тўла жавонлар қўйилиши китобни тарғиб қилишининг энг яхши йўли, деб ўйлайман. Ош тортилгунча ёки ора-сира китоб олдида суҳбатлашиб, унга бир кўр кўз ташлаб қўйган киши ҳали дунёда китоб борлигини, ҳали ҳам у ёвзозда эканини ҳаёлининг бир чеккасидан ўтказар, балки маърифат истагидаги қалбига таскин олар. Балки бир лаҳзалик таассуроти уйда жажжи кутубхона ташкил қилишга туртки беради. Ҳар ҳолда, кўз кўриб турса ҳам кўнгли истаги таскин, қаноат олади-да.

Биродарлар, келинг, уйимизга келган меҳмонга бойлигимиз қатори оилаий кутубхонамизни кўрсатиб мақтанадиган бўлайлик. Ахир «Билаги зўр бирни енгади, билими зўр мингни енгади», деган сўзлар бекор айтилмасан. Қолаверса, ҳар жиҳатдан тўқис турмуш тарзини таъминлаш китоб етишимай қолмасин.

Болта КАРИМОВ,

Қарши давлат университетининг катта ўқитувчиси

«Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган врач», Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси академиги, тиббиёт фанлари доктори, профессор, партияимизнинг ташаббускори, жонкуяр фаолимиз Тургунўлат ДАМИНОВ вафоти муносабати билан оила аъзоларига таъзия билдиради.

